

Balkenende

Minister **Balkenende**: Dat wat ik zo-even heb aangegeven.

De heer **Pechtold** (D66): Dat kan het nauwelijks zijn. Zij heeft urenlang zitten wachten. Er was nog een tweede termijn en er was drie kwartier nodig voor PvdA-beraad. Dat is ongeveer evenveel als voor het besluit in 2002 nodig was. U moest nog een keer in uw eigen woorden de opmerking herhalen over het feitenrelaas.

Minister **Balkenende**: Ik heb – wij hoeven volgens mij niet alles over te doen – exact verwezen naar de formulering in de brief van het kabinet, de kabinetsreactie, waarin duidelijk wordt gesproken van het accepteren van de feitelijke beschreven gang van zaken enzovoort. Ik ga dat niet herhalen. Ik heb bovendien gewezen op wat in eerste termijn heb gezegd. Ik kan het niet duidelijker zeggen.

De heer **Pechtold** (D66): U zegt dus: ik herhaal het niet. Misschien moet u dat gewoon rechtstreeks tegen mevrouw Hamer zeggen, want wij controleren hier alleen. Er werd u juist gevraagd – er werd als randvoorwaarde gesteld voor het definitieve oordeel – dat u nog een keer het feitenrelaas zou herhalen. U zegt: dat doe ik niet. Het is heel interessant wat mevrouw Hamer daarvan vindt.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Het is interessant dat mevrouw Hamer blijft zitten, maar ik heb u alleen horen zeggen dat u verwees naar wat u in de eerste termijn had gezegd en in de brief. Ik ben in de veronderstelling dat er bij de PvdA behoefte was aan een wat explicieter formulering, ook naar aanleiding van alle vragen die hier zijn gesteld door D66, GroenLinks en SP, waar mevrouw Hamer het mee eens was. Dus is mevrouw Hamer nu tevreden met deze cirkelredenering van het kabinet?

Mevrouw **Hamer** (PvdA): Als ik zeg dat ik geïnteresseerd naar u heb geluisterd, wil dat niet zeggen dat ik het met al uw vragen eens was, mevrouw Halsema. Ik heb u alleen gezegd dat u ongeveer alle vragen hebt gesteld die er hadden kunnen worden gesteld. Verder heb ik aan de minister-president gevraagd of, zoals ik hem versta in zijn woorden, de feitelijke – nu moet ik het even goed zeggen, want het is laat – gang van zaken zoals de commissie-Davids die heeft opgeschreven nog steeds wordt geaccepteerd. Ik hoorde de minister-president daarop net duidelijk ja zeggen, want hij verwees naar het begin van de kabinetsreactie waarin dat staat. Dus ik geloof dat wij elkaar begrijpen.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Voorzitter ...

De **voorzitter**: Mevrouw Halsema, u kijkt mij aan, maar als u geen vraag meer hebt, geef ik het woord aan mevrouw Kant.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Als ik het goed begrijp, hoeft de premier helemaal niets te zeggen, en dan was de Partij van de Arbeid tevreden. Dat is makkelijk incasseren voor de premier!

Mevrouw **Kant** (SP): Dat feitenrelaas was natuurlijk niets nieuws, maar op mijn vraag of het alleen gaat om de feiten, of ook om de conclusies, zei mevrouw Hamer – ik

geloof een beetje tot haar eigen schrik – ja. Dus de vraag is: wat is uw antwoord daarop? Onderschrijft u ook de conclusies? Wij hebben de hele dag over alles gedebatteerd, maar daarover hebt u nog op geen enkele manier duidelijkheid gegeven. Onderschrijft deze minister-president de conclusies van de commissie-Davids?

Minister **Balkenende**: Deze vraag is niet door mevrouw Hamer aan mij gesteld. Ik ben exact ingegaan op de vraag hoe het zit met de feitelijke gang van zaken en het accepteren van de beschrijving door de commissie-Davids. Daar heb ik antwoord op gegeven.

Mevrouw **Kant** (SP): Dan moet ik dus concluderen, na een hele dag debatteren, dat het kabinet de feiten onderschrijft, de gebeurtenissen, die je niet kunt veranderen, maar niet de conclusies, de essentie waar het over gaat, nu er een onderzoek is gedaan naar de politieke steun van een illegale oorlog. Er worden sneeïharde conclusies getrokken en de minister-president wil deze conclusies niet onderschrijven.

Minister **Balkenende**: Voorzitter, dit wordt een herhaling van zetten. Ik ben ingegaan op zoveel vragen. U weet wat mijn visie op het geheel is. Ik ben net ook ingegaan op mijn verantwoording. Dat is ook wat ik wilde zeggen in tweede termijn. Daarmee ben ik gekomen aan het eind van wat ik naar voren wilde brengen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Dan dank ik de minister-president voor de antwoorden in tweede termijn. Ik kijk rond. Er is geen behoefte aan een schorsing voordat wij gaan stemmen. Wij kunnen dus meteen gaan stemmen. Ik neem aan dat iedereen de presentielijst heeft getekend. Ik zie nog een aantal leden die daar aarzelingen over hebben en die dat even gaan controleren voor alle zekerheid. Wij gaan hoofdelijk stemmen. Mevrouw Halsema handhaaft dat verzoek.

In stemming komt de motie-Halsema c.s. (31847, nr. 20).

Vóór stemmen de leden: Ouwehand, Pechtold, Peters, Poppe, Van Raak, Roemer, De Roon, De Roos-Conssemulder, Sap, Thieme, Ulenbelt, Wilders, De Wit, Agema, Bashir, Van Bommel, Bosma, Brinkman, Dibi, Tony van Dijk, Jasper van Dijk, Fritsma, Van Gent, Van Gerven, Gesthuizen, Graus, Halsema, Van der Ham, Irrgang, Jansen, Kant, Karabulut, Koşer Kaya, Langkamp, Van Leeuwen, Leijten, Lempens, Luijben, Marijnissen en De Mos.

Tegen stemmen de leden: Ormel, Ortega-Martijn, De Pater-van der Meer, Pieper, Remkes, Roefs, De Rouwe, Rutte, Samsom, Schermers, Schinkelshoek, Schippers, Schreijer-Pierik, Slob, Smilde, Snijder-Hazelhoff, Spies, Sterk, Tang, Teeven, Timmer, Van Toorenburg, Uitslag, Van der Veen, Verbeet, Vermeij, Vietsch, Van der Vlies, Voordewind, Vos, Jan de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Waalkens, Willemse-van der Ploeg, Wolbert, Yücel, Zijlstra, Aasted Madsen-van Stiphout, Algra, Anker, Aptroot, Arib, Atsma, Van Beek, Besselink, Bilder, Biskop, Blanksma-van den Heuvel, Blok, Blom, Van Bochove, Boelhouwer, Bouchibti, Bouwmeester, Ten Broeke, Van der Burg, Çörüz, Cramer, Van Dam, Depla, Dezentjé

Balkenende

Hamming-Bluemink, Jan Jacob van Dijk, Van Dijken, Dijsselbloem, Eijssink, Elias, Eski, Ferrier, Van Geel, Griffith, Van Haersma Buma, Hamer, Harbers, Haverkamp, Heerts, Heijnen, Van Hijum, Ten Hoopen, Jacobi, Jager, Joldersma, Jonker, Kalma, Knops, Koopmans, Koppejan, Kraneveldt-van der Veen, De Krom, Laaper, Leerdam, Linhard, Mastwijk, Meeuwis, Neppérus, Nicolaï en Omtzigt.

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met 96 tegen 40 stemmen is verworpen.

In stemming komt de motie-Kant (31847, nr. 21).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Hamer c.s. (31847, nr. 22).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Thieme c.s. (31847, nr. 23).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Sluiting 2.46 uur